

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ Microsoft Excel

Data Analysis using Microsoft Excel

ปรีดาภรณ์ ยืนฐานะกุล

วท.ม. (วิชาการประกันภัย)

Preedaporn Yeanthanakul

M.Sc. (Insurance)

อาจารย์, ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Mathematics Department, Faculty of Science, Thaksin University.

1. บทนำ

การวิเคราะห์ข้อมูลถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในกระบวนการวิจัยเป็นอย่างมากซึ่งต้องอาศัยความรอบคอบ และความรู้เรื่องวิธีการวิเคราะห์ การเลือกใช้เครื่องมือทางสถิติ รวมไปถึงโปรแกรมสำเร็จรูป เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีเป็นจำนวนมาก การคำนวณมีความยุ่งยากซับซ้อนและต้องใช้เวลาอันยาวนาน ดังนั้นการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลจะช่วยให้สะดวก ประหยัดเวลา รวดเร็ว และมีความถูกต้องแม่นยำยิ่งขึ้น

โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เช่น SPSS, SAS, Minitab ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์และมีราคาแพงผู้ใช้จะต้องซื้อมาจากบริษัทผู้ผลิต ทำให้เกิดข้อจำกัดในการใช้แต่ในปัจจุบันมีโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติหลายโปรแกรม ที่เป็นประเภทฟรีแวร์ (Freeware) เช่น โปรแกรม R โปรแกรม Epi info เป็นต้น แต่มีโปรแกรมหนึ่งที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่มองข้าม และคาดไม่ถึงกับความสามารถ นั่นคือ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่มีอยู่ใน Microsoft Excel

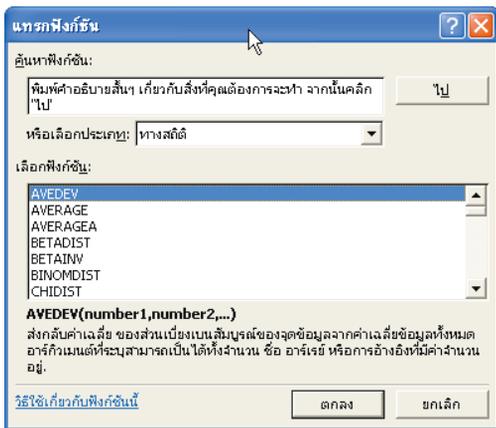
Microsoft Excel ถือเป็นโปรแกรมประเภทแผ่นตารางทำการ (Spread Sheet) ที่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและใช้งานได้ง่าย แต่หลายๆ คน ใช้งานความสามารถไม่ถึง 40 เปอร์เซ็นต์ ของความสามารถของ Microsoft Excel อันเนื่องมาจากความไม่รู้หรือไม่มีความจำเป็นต้องใช้ฟังก์ชันต่างๆ ของ Microsoft Excel แต่เมื่อเราต้องศึกษาวิชาสถิติหรือนำสถิติไปใช้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์ สำหรับผู้ที่ไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยตรง สามารถนำเอา Microsoft Excel มาช่วยในการวิเคราะห์ได้ เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่หาได้ง่ายและมีความสะดวกในการใช้งาน

2. การใช้ Microsoft Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เราสามารถนำ Microsoft Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ 2 ทาง คือ ใช้ฟังก์ชันทางสถิติ และการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools

2.1 การใช้ฟังก์ชันทางสถิติ

การใช้ฟังก์ชันทางสถิติ ใน Microsoft Excel โดยไปที่เมนู **แทรก** → **ฟังก์ชัน** หรือไปที่แถบเครื่องมือ จะปรากฏกรอบคำสั่งดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบคำสั่ง แทรกฟังก์ชัน

จากรูปที่ 1 กรอบคำสั่ง แทรกฟังก์ชัน เป็นกรอบคำสั่งที่ผู้ใช้สามารถค้นหาฟังก์ชัน โดยพิมพ์เนื้อหาหรือคำอธิบายสั้นๆ ในช่องค้นหาฟังก์ชันแล้ว กดปุ่ม **ไป** หรือผู้ใช้สามารถเลือกประเภทของฟังก์ชันได้ ให้เลือก “ทางสถิติ” และจะปรากฏฟังก์ชันในหมวดทางสถิติด้านล่างในช่องเลือกฟังก์ชัน ซึ่งจะมีคำอธิบายและองค์ประกอบฟังก์ชันสั้นๆ ไว้ด้วย เราสามารถรู้ได้ก่อนตัดสินใจใช้ว่าเราเลือกถูกหรือไม่ และมีวิธีการใส่ข้อมูลอย่างไร หรือถ้าต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมของแต่ละฟังก์ชัน สามารถดูได้ที่ วิธีใช้เกี่ยวกับฟังก์ชันนี้

2.2 การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools

นอกจากมีฟังก์ชันทางสถิติ เพื่อใช้ในการคำนวณค่าโดยตรงแล้ว ยังสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการศึกษาได้ โดยการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools ซึ่งเป็นส่วนที่คล้ายกับโปรแกรม

สำเร็จรูปทางสถิติตัวอื่นๆ คือการเลือกใช้คำสั่งต่างๆ จากเมนู ในส่วนเครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

- การคำนวณค่าสถิติพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ฐานนิยม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้และความโด่ง เป็นต้น
- การสร้างฮิสโทแกรม
- การชักตัวอย่าง
- การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม
- การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรมากกว่า 2 กลุ่ม
- การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
- การวิเคราะห์การถดถอย
- การวิเคราะห์อนุกรมเวลา

การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools โดยทั่วไป Microsoft Excel จะยังไม่ปรากฏให้เห็น แต่ผู้ใช้สามารถเพิ่มเติมโปรแกรมส่วนนี้เข้าไปได้โดยใช้โปรแกรม Add – Ins

Add – Ins เป็นโปรแกรมเสริมให้เลือกของ Microsoft Excel ที่ช่วยให้ Microsoft Excel ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยปกติเมื่อติดตั้ง Microsoft Excel เสร็จในครั้งแรก โปรแกรม Add -Ins บางโปรแกรมจะยังไม่ถูกติดตั้งให้ เนื่องจากเป็นโปรแกรมเสริมที่บางคนอาจใช้และบางคนไม่จำเป็นต้องใช้ ดังนั้นจึงต้องติดตั้งกันเองในภายหลัง โดยมีข้อควรระวัง คือ

- ถ้าติดตั้ง โปรแกรม Add – Ins ไว้มากมายหลายโปรแกรม จะเสียเวลาในการเรียก Microsoft Excel ขึ้นมาทำงาน เนื่องจากต้องเรียกใช้โปรแกรมเหล่านี้ด้วย
- โปรแกรม Add – Ins จะใช้หน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ด้วย ดังนั้นถ้าติดตั้งไว้มากจะสิ้นเปลืองหน่วยความจำมากตามไปด้วย

ในบทความนี้จะกล่าวถึงเฉพาะเครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools

3. การติดตั้ง โปรแกรม Add – Ins ทำได้ดังนี้

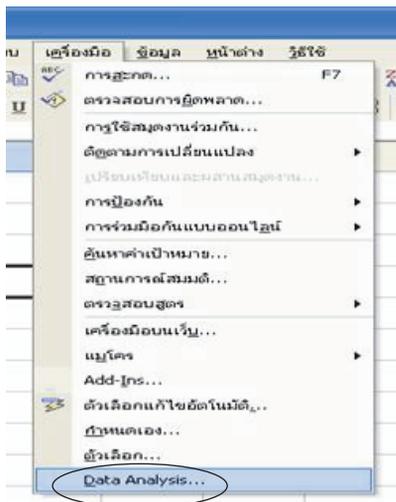
1. ไปที่เมนู เครื่องมือ \longrightarrow Add – Ins
จะปรากฏกรอบคำสั่งดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 กรอบคำสั่ง Add - Ins

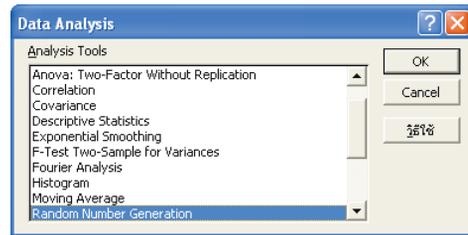
2. เลือก Analysis ToolPak และ Analysis ToolPak – VBA แล้วคลิกปุ่ม ตกลง

3. ที่เมนู เครื่องมือ จะมีคำว่า Data Analysis เพิ่มขึ้นมา ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 Data Analysis

ถ้าต้องการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools ทำได้โดยการเลือกเมนู เครื่องมือ \longrightarrow Data Analysis จะปรากฏกรอบคำสั่งดังรูปที่ 4 จากนั้น จึงเลือกสถิติที่ต้องการวิเคราะห์ต่อไป

รูปที่ 4 กรอบคำสั่ง Data Analysis

4. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools สามารถวิเคราะห์ได้หลายกรณี ในบทความนี้จะกล่าวถึงเฉพาะการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระกันโดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools มีขั้นตอนดังนี้

1. ทำการทดสอบความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มว่าเท่ากันหรือไม่ โดยใช้คำสั่งเครื่องมือ \longrightarrow Data Analysis... แล้วเลือก F-Test Two-Sample for Variances
2. ถ้าผลการทดสอบในขั้นตอนที่ 1 เป็นดังนี้
 - 2.1 ทดสอบแล้วพบว่า ความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มเท่ากัน จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม โดยใช้คำสั่ง เครื่องมือ \longrightarrow Data Analysis... แล้วเลือก t-Test :Two-Sample Assuming Equal Variances

2.2 ทดสอบแล้วพบว่า ความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มไม่เท่ากัน จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม โดยใช้คำสั่งเครื่องมือ → Data Analysis... แล้วเลือก t-Test :Two-Sample Assuming Unequal Variances

2. ต้องตรวจสอบว่าข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากันหรือไม่ โดยใช้ F-Test Two-Sample for Variances ดังรูปที่ 6 ซึ่งมีสมมติฐานดังนี้ $H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$ และ $H_0: \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ โดยที่ σ_1^2 และ σ_2^2 คือ ความแปรปรวนของยอดขายของสาขาที่เปิดตามปั้มน้ำมันและตามแหล่งชุมชน ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 1 ผู้จัดการร้าน 24 ชั่วโมง ต้องการทราบว่าสาขาของร้าน 24 ชั่วโมง ที่เปิดตามปั้มน้ำมันต่างๆ กับที่ เปิดตามแหล่งชุมชนต่างๆ มียอดขายโดยเฉลี่ยที่แตกต่างกันหรือไม่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มีข้อสมมติว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปรกติ จึงได้ทำการสุ่มตัวอย่างสาขาที่เปิดตามปั้มน้ำมันต่างๆ มา 20 ร้าน และสาขาที่เปิดตามแหล่งชุมชนต่างๆ มา 25 ร้าน ปรากฏยอดขาย (หน่วยเป็นแสนบาท) ต่อเดือน ดังนี้

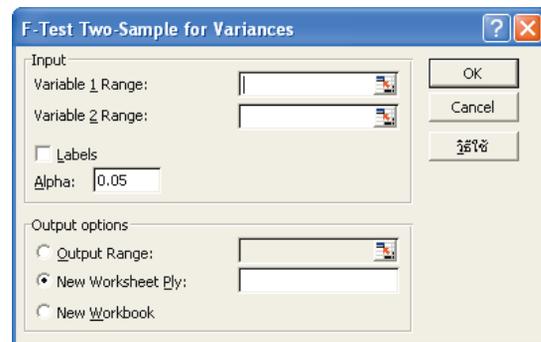
ปั้มน้ำมัน : 3.4 2.7 5.4 2.1 3.0 3.1 3.0 3.5 1.6 2.6
3.0 2.9 5.0 0.9 2.2 3.1 2.9 3.6 6.4 5.3
แหล่งชุมชน : 1.2 5.1 4.3 0.8 3.2 3.0 3.8 1.3
2.2 0.4 2.7 1.5 2.1 3.3 1.8 2.4
4.6 2.8 1.8 3.6 2.2 2.8 1.7 2.6
2.1

วิธีทำ

1. สร้างเพิ่มข้อมูล ได้ดังรูปที่ 5

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	
1	ปั้มน้ำมัน	3.4	2.7	5.4	2.1	3	3.1	3	3.5	1.6	2.6	3.6	6.4	5.3	3	2.9	5	0.9	2.2	3.1	2.9						
2	แหล่งชุมชน	1.2	5.1	4.3	0.8	3.2	3	3.8	1.3	2.2	0.4	2.7	1.5	2.1	3.3	1.8	2.4	4.6	2.8	1.8	3.6	2.2	2.8	1.7	2.6	2.1	
3																											

รูปที่ 5 เพิ่มข้อมูลของตัวอย่างที่ 1

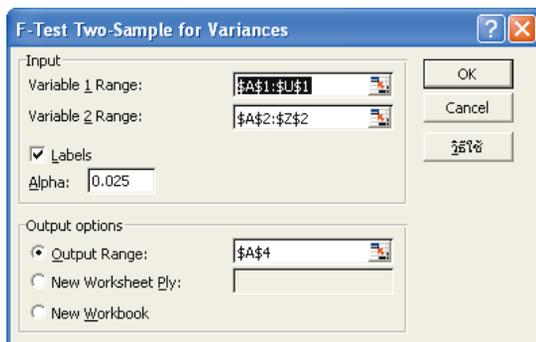
รูปที่ 6 กรอบคำสั่ง F-Test Two-Sample for Variances

ในส่วนของ Input

- Variable 1 Range : กำหนดขอบเขตของข้อมูลชุดที่ 1 ซึ่งอาจจะบันทึกตามแนวตั้ง หรือ แนวนอนก็ได้ ในที่นี้ ใส่ช่วง \$A\$1:\$U\$1
- Variable 2 Range : กำหนดขอบเขตของข้อมูลชุดที่ 2 ซึ่งอาจจะบันทึกตามแนวตั้ง หรือ แนวนอนก็ได้ ในที่นี้ ใส่ช่วง \$A\$2:\$Z\$2
- Labels : ให้ระบุว่าชื่อตัวแปรนั้นรวมอยู่ในขอบเขตของข้อมูลหรือไม่ ในที่นี้ ใส่เครื่องหมายถูก
- Alpha : กำหนดระดับนัยสำคัญ ในที่นี้ พิมพ์ 0.025 เนื่องจากผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบว่าความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มเท่ากัน ของเครื่องมือวิเคราะห์ Data Analysis Tools ให้ค่าวิกฤต F ของการทดสอบแบบทางเดียว แต่การทดสอบที่เราต้องการ

คือการทดสอบแบบสองทาง จึงต้องใส่ค่าระดับนัยสำคัญของการทดสอบหารด้วยสองในส่วนของ Output options

- Output Range : กำหนดขอบเขตของข้อมูลที่ต้องการให้ผลการวิเคราะห์ไปปรากฏ
- New Worksheet Ply : ให้แสดงผลการวิเคราะห์บน Worksheet ใหม่
- New Workbook : ให้แสดงผลการวิเคราะห์บน Workbook ใหม่

รูปที่ 7 การป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์

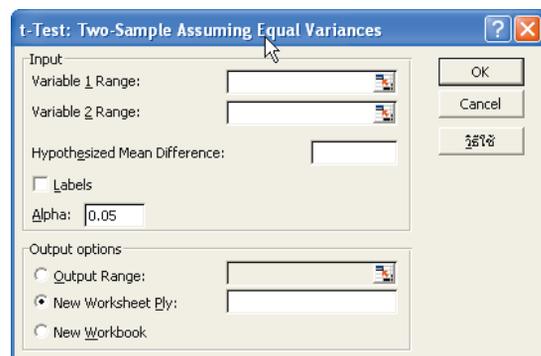
เมื่อป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์เสร็จแล้ว ได้ดังรูปที่ 7 กดปุ่ม จะได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

	A	B	C
1	F-Test Two-Sample for Variances		
2			
3		ปื่มน้ำมัน	แหล่งชุมชน
4	Mean	3.285	2.532
5	Variance	1.78239474	1.352266667
6	Observations	20	25
7	df	19	24
8	F	1.31807933	
9	P(F<=f) one-tail	0.25853427	
10	F Critical one-tail	2.3451534	

รูปที่ 8 ผลการทดสอบความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม

จากผลการวิเคราะห์ ดังรูปที่ 8 สามารถสรุปได้ 2 แบบ คือ

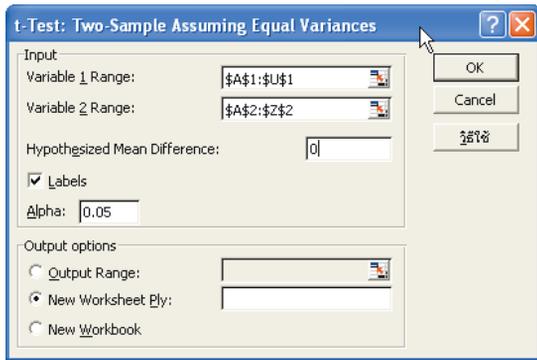
1. จากค่า $P(F \leq f)$ one-tail = 0.25853427 เปรียบเทียบกับค่าระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.025$ พบว่าค่า $P(F \leq f)$ one-tail มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญ จึงยอมรับสมมติฐาน นั่นคือ ความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม มีค่าเท่ากัน
2. จากค่า $F = 1.318079$ เปรียบเทียบกับค่า F Critical one-tail = 2.3451534 พบว่า ค่า F น้อยกว่า ค่า F Critical one-tail จึงยอมรับสมมติฐาน นั่นคือ ความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม มีค่าเท่ากัน
3. จากการทดสอบพบว่าความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มเท่ากัน ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม โดยใช้ t-Test : Two-Sample Assuming Equal Variances ดังรูปที่ 9 ซึ่งมีสมมติฐานดังนี้ $H_0: \mu_1^2 = \mu_2^2$ และ $H_a: \mu_1^2 \neq \mu_2^2$ โดยที่ μ_1^2 และ μ_2^2 คือ ยอดขายเฉลี่ยของสาขาที่เปิดตามปั้มน้ำมัน และตามแหล่งชุมชน ตามลำดับ

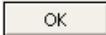
รูปที่ 9 กรอบคำสั่ง t-Test : Two-Sample Assuming Equal Variances

ในส่วนของ Input

- Hypothesized Mean Difference : กำหนดสมมติฐานเพื่อการทดสอบ $H_0: \mu_1 - \mu_2 = d_0$ ถ้าไม่ได้กำหนด Micro soft Excel จะกำหนดเป็น 0 โดยอัตโนมัติ

รูปที่ 10 การป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์

เมื่อป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์เสร็จแล้ว ดังรูปที่ 10 กดปุ่ม จะได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

	A	B	C
1	t-Test: Two-Sample Assuming Equal Variances		
2		ป๊อมน้ำมัน	แหล่งชุมชน
3	Mean	3.285	2.532
4	Variance	1.782395	1.352267
5	Observations	20	25
6	Pooled Variance	1.542323	
7	Hypothesized Mean Difference	0	
8	df	43	
9	t Stat	2.021092	
10	P(T<=t) one-tail	0.024762	
11	t Critical one-tail	1.681071	
12	P(T<=t) two-tail	0.049524	
13	t Critical two-tail	2.016691	

รูปที่ 11 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม

จากผลการวิเคราะห์ ดังรูปที่ 11 สามารถสรุปได้ 2 แบบ คือ

1. จากค่า $P(T \leq t)$ two-tail = 0.049524 พบว่า มีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ ยอดขายเฉลี่ยของสาขาที่เปิดตามปั้มน้ำมันมีความแตกต่างจากยอดขายเฉลี่ยของสาขาที่เปิดตามแหล่งชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. จากค่า t Stat = 2.021092 เปรียบเทียบกับค่า t Critical two-tail = 2.016691 พบว่า ค่า t Stat มากกว่า ค่า t Critical two-tail จึงปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ ยอดขายเฉลี่ยของสาขาที่เปิดตามปั้มน้ำมันมีความแตกต่างจากยอดขายเฉลี่ยของสาขาที่เปิดตามแหล่งชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตัวอย่างที่ 2 โรงงานบรรจุผลิตภัณฑ์แห่งหนึ่ง ต้องการเปรียบเทียบความแตกต่างกันของเวลาที่ใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์ (นาท) ของคนงานระหว่างพนักงานหญิงและพนักงานชายว่าจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยสุ่มพนักงานชาย 5 คน และพนักงานหญิง 8 คน ปรากฏว่าแต่ละกลุ่มได้ใช้เวลา ดังนี้

ชาย : 8.2 0.3 6.5 2.1 9.7

หญิง : 9.5 8.3 7.5 10.9 11.3 9.3 8.8 8.0

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.10 จะสรุปได้หรือไม่ว่า ความแตกต่างกันของเวลาที่ใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์ (นาท) ของพนักงานหญิงและชายมีความแตกต่างกัน โดยมีข้อสมมติว่า ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ

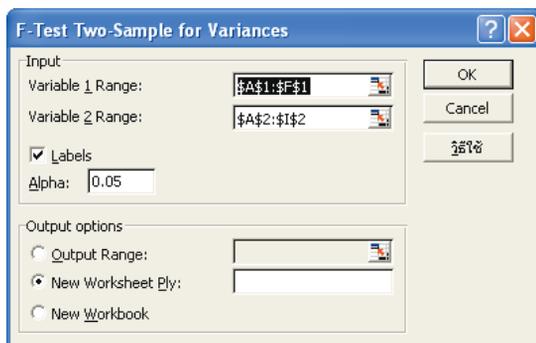
วิธีทำ

1. สร้างแฟ้มข้อมูล ได้ดังรูปที่ 12

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	ชาย	8.2	0.3	6.5	2.1	9.7			
2	หญิง	9.5	8.3	7.5	10.9	11.3	9.3	8.8	8

รูปที่ 12 แฟ้มข้อมูลของตัวอย่างที่ 2

2. ต้องตรวจสอบดูว่าข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากันหรือไม่ โดยใช้ F-Test Two-Sample for Variances ซึ่งมีสมมติฐานดังนี้ $H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2$ และ $H_0: \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ โดยที่ σ_1^2 และ σ_2^2 คือ ความแปรปรวนของเวลาที่ใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์ของพนักงานชายและหญิง ตามลำดับ

รูปที่ 13 การป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์

เมื่อป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์เสร็จแล้ว ดังรูปที่ 13 กดปุ่ม จะได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

	A	B	C
1	F-Test Two-Sample for Variances		
2			
3		ชาย	หญิง
4	Mean	5.36	9.2
5	Variance	16.108	1.814286
6	Observations	5	8
7	df	4	7
8	F	8.8784252	
9	P(F<=f) one-tail	0.00710705	
10	F Critical one-tail	4.12030943	

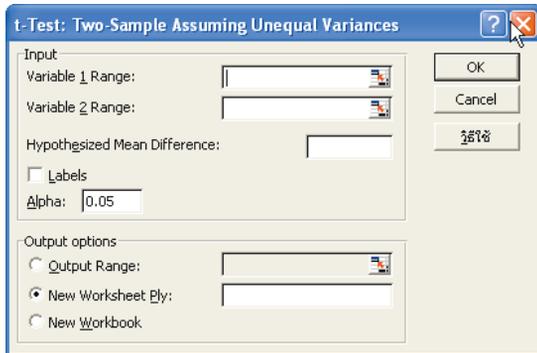
รูปที่ 14 ผลการทดสอบความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม

จากผลการวิเคราะห์ ดังรูปที่ 14 สามารถสรุปได้ 2 แบบ คือ

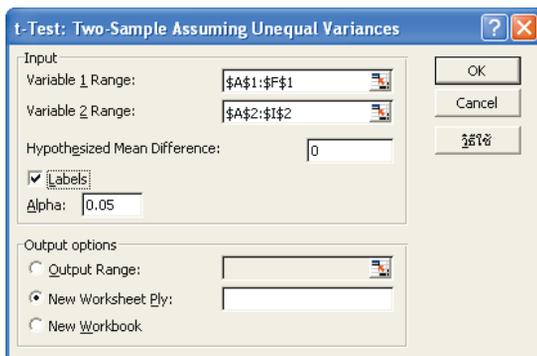
1. จากค่า $P(F \leq f)$ one-tail = 0.00710705 เปรียบเทียบกับค่าระดับนัยสำคัญ = 0.05 พบว่าค่า $P(F \leq f)$ one-tail น้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญ จึงปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ ความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มมีค่าไม่เท่ากัน
2. จากค่า $F = 8.8784252$ เปรียบเทียบกับค่า F Critical one-tail = 4.12030943 พบว่า ค่า F มากกว่า ค่า F Critical one-tail จึงปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ ความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่ม มีค่าไม่เท่ากัน

3. จากการทดสอบพบว่าความแปรปรวนของประชากรสองกลุ่มไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม โดยใช้ t-Test : Two-Sample Assuming Unequal Variances ดังรูปที่ 15 ซึ่งมีสมมติฐานดังนี้ $H_0: \mu_1 = \mu_2$ และ $H_0: \mu_1 \neq \mu_2$ โดยที่ μ_1 และ μ_2 คือ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ใน

การบรรจุผลิตภัณฑ์ของพนักงานชายและหญิง ตามลำดับ

รูปที่ 15 กรอบคำสั่ง t-Test : Two-Sample Assuming Unequal Variances

รูปที่ 16 การป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์

เมื่อป้อนข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์เสร็จแล้ว ดังรูปที่ 16 กดปุ่ม จะได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

	A	B	C
1	t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances		
2		ชาย	หญิง
3	Mean	5.36	9.2
4	Variance	16.108	1.814286
5	Observations	5	8
6	Hypothesized Mean Difference	0	
7	df	5	
8	t Stat	-2.06787	
9	P(T<=t) one-tail	0.046746	
10	t Critical one-tail	1.475885	
11	P(T<=t) two-tail	0.093492	
12	t Critical two-tail	2.015049	

รูปที่ 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม

จากผลการวิเคราะห์ ดังรูปที่ 17 สามารถสรุปได้ 2 แบบ คือ

1. จากค่า $P(T \leq t)$ two-tail = 0.093492 พบว่า มีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญ = 0.10 จึงปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์ของพนักงานชายและหญิงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.10
2. จากค่า t Stat = -2.06787 เปรียบเทียบกับค่า t Critical two-tail = 2.015049 พบว่า ค่า t Stat (โดยไม่พิจารณาเครื่องหมาย) มากกว่า ค่า t Critical two-tail จึงปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการบรรจุผลิตภัณฑ์ของพนักงานชายและหญิงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.10

5. สรุป

ปัญหาที่สำคัญสำหรับนักวิจัย คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวิธีการวิเคราะห์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เนื่องจากข้อมูลในงานวิจัยมีเป็นจำนวนมาก และเพื่อความสะดวกรวดเร็ว และถูกต้องแม่นยำ จึงควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติช่วยในการวิเคราะห์ แต่โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมีให้เลือกหลากหลายโปรแกรม แต่ละโปรแกรมมีจุดเด่น จุดอ่อนที่ต่างกันไป แล้วแต่ผู้ใช้จะเลือกตามความเหมาะสม และปัจจัยแวดล้อมที่จำกัด

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ Microsoft Excel เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง สำหรับผู้ที่ต้องการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เนื่องจาก Microsoft Excel เป็นโปรแกรมที่หาใช้งานได้ทั่วไป ผู้ใช้มีความคุ้นเคยใช้งานสะดวก การแปลผลไม่ยุ่งยากซับซ้อน แต่มีจุดอ่อนตรงที่ไม่สามารถใช้งานกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นสูงได้

6. เอกสารอ้างอิง

- กมล นุชบา. (2547). การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่า (t-test) ด้วย Microsoft Excel. สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2547. จาก <http://mathstat.sci.tu.ac.th/~kamon/talks.htm>
- กิตติ ภัคดีวัฒนกุล. (2544). Excel 2000 ฉบับประยุกต์. กรุงเทพฯ : เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- จันทร์ฉวี จินดารัตน์. (2550). การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel ในการทดสอบแบบเอฟ และที. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2550. จาก : <http://www.dss.go.th/dssweb/st-articles/index.xsp>
- วินัส พิษณิษฐ์ สมจิต วัฒนชาชากุล และเบญจมาศ ตูลยนิติกุล. (2547). สถิติพื้นฐานสำหรับนักสังคมศาสตร์พร้อมการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ไมโครซอฟท์เอ็กเซล. กรุงเทพฯ : ประกายพริก.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2548). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Michael R Middleton. (2004). Data Analysis Using Microsoft Excel. Australia :Thomson, Brooks/Cole.